

ریحانه جباری توسط ملایان در ایران اعدام شد

گزارش ویژه
کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت
آبان ۱۳۹۳

ریحانه جباری - ۲۶ ساله، در سحرگاه روز شنبه ۳ آبان (۲۵ اکتبر) در زندان گوهردشت کرج اعدام شد. وی ۷ سال را در زندان و پشت درب های بسته گذرانده بود.

جباری، طراح دکوراسیون داخلی یک شرکت تبلیغاتی و دکوراسیون، زمانی که ۱۹ سال داشت به قتل مرتضی سربندی، پزشک ۴۷ ساله، متاهل، دارای سه فرزند و کارمند سابق وزارت اطلاعات متهم شد. جبار اقدام به تجاوز این مأمور وزارت اطلاعات از خود دفاع کرد.

احمد شهید، گزارشگر ویژه حقوق بشر سازمان ملل، در همان زمان، حکم اعدام ریحانه جباری را ناروا و غیرعادلانه خواند. او از مستندات معتبری نام برد که ریحانه جباری را از اتهام قتل عمد مبرا می کرد. گزارشگر ویژه ملل متحد تاکید کرد که اگر گفته های ریحانه جباری صحت داشته باشند، او دو مرتبه قربانی شده است؛ بار

نخست از سوی فرد متجاوز و بار دوم از سوی سیستم قضایی که باید از افراد در برابر تعدی جنسی و جسمی حراست کند. جباری در انتهای یک پروسه محاکمه عمیقاً معیوب محکوم و بعداً علیرغم تلاشهای بین المللی برای دریافت محاکمه عادلانه و توقف حکم، اعدام شد. ریحانه همچنین تحت شکنجه های وحشیانه توسط مزدوران رژیم مذهبی قرار گرفت تا به اعتراف اجباری تن دهد.

ریحانه جباری در سوم آبانماه (۲۵ اکتبر) در گورستان «بهشت زهرا» در تهران به خاک سپرده شد. این در حالی بود که مقامات حکومتی، بیش از ۱۵۰ نیروی مسلح را برای محاصره محل، اعزام کرده بودند و امکان سخنرانی یا صحبت را از نزدیکان و حاضران، سلب نموده بودند.

از آن زمان ایرانیان شجاع در داخل ایران علیرغم تهدید دستگیری، به اعدام او اعتراض کردند. صدها نفر با ریحانه همبستگی کرده و او را سمبل دختری خواندند که در برابری قوانین زن ستیزانه آخوندهای حاکم بر ایران سر خم نکرد. خواسته او در سراسر جهان تکرار شد و نفرت بیشتری علیه رژیم ایران برانگیخت امید رها شدن ایران از این وحشیگری را بارور کرد.

نگاهی اجمالی به روند طی شده در این پرونده:

- ۱۳ آوریل ۲۰۱۴ - هشدار عفو بین الملل: حکم اعدام ریحانه جباری به دفتر اجرای احکام در تهران فرستاده شده است. بعد از دریافت حکم اعدام توسط این نهاد، هر زمانی ممکن است وی اعدام شود. ریحانه جباری ۲۶ ساله در ۲۰۰۷ به جرم قتل مرتضی عبدالعلی سرمدی، یک کارمند وزارت اطلاعات ایران دستگیر شد.
- ۱۴ آوریل ۲۰۱۴: جمعی از مردم برای نجات جان ریحانه جباری در مقابل دادگستری در تهران تجمع کردند. مأموران امنیتی به تجمع کنندگان حمله کردند و آنها را پراکنده نمودند.
- ۱۵ آوریل ۲۰۱۴: احمد شهید - گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد از رژیم ایران خواست اعدام ریحانه جباری را به اتهام قتل یک مأموران وزارت اطلاعات متوقف کند.

- ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۴: عفو بین الملل در بیانیه ای اعلام کرد: ریحانه جباری برای اجرای حکم اعدام به زندان گوهردشت منتقل شده و ممکن است امروز سه شنبه اعدام شود.
- ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۴: ماموران حکومتی در زندان گوهردشت، در پاسخ به پیگیری های شعله پاکروان مادر ریحانه جباری گفتند: او به این زندان منتقل شده است. اسم ریحانه در لیست اعدامی ها قرار دارد و فردا صبح جنازه او را تحویل بگیرید!
- ۱ اکتبر ۲۰۱۴: جن ساکی، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا طی بیانیه یی گفت: «ما عمیقاً از گزارشهایی که می گویند مقامهای ایران در حال نهایی کردن حکم اعدام ریحانه جباری هستند، نگران شده ایم».
- ۵ اکتبر ۲۰۱۴: کاترین اشتون، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، خواستار توقف اجرای حکم اعدام برای ریحانه جباری شد.
- ۸ اکتبر ۲۰۱۴: خبرگزاری حکومتی مهر با عنوان «ریحانه جباری فردا اعدام می شود» نوشت: فردا فرصت ۱۰ روزه به ریحانه جباری به پایان می رسد و در صورتی که نتواند رضایت اولیای دم را کسب کند پای چوبه دار می رود.
- ۱۳ اکتبر ۲۰۱۴: مارتین شولتز رئیس پارلمان اروپا خواستار توقف اجرای حکم ریحانه جباری گردید. مارتین شولتز در نامه یی به لاریجانی - رئیس مجلس نوشت: «اتحادیه اروپا دیدگاهی مستحکم و اصولی در مخالفت با اجرای حکم اعدام دارد. لغو این حکم جزو اهداف عینی سیاست گذاری حقوق بشری این اتحادیه است».
- ۱۷ اکتبر ۲۰۱۴: ریحانه جباری مجدداً در یک قدمی اجرای حکم قرار گرفت. محمد شهریاری، رییس دادسرای جنایی تهران گفت، اولیای دم حاضر به گذشت نیستند و به این ترتیب احتمال دارد که حکم اعدام ریحانه جباری اجرا گردد.
- ۲۵ اکتبر ۲۰۱۴: ریحانه جباری، دانشجو و طراح ۲۶ ساله در زندان گوهردشت کرج اعدام شد.
- ۲۵ اکتبر ۲۰۱۴: خانم مریم رجوی - رییس جمهور برگزیده مقاومت ایران اعدام ریحانه جباری، دانشجو و طراح دکوراسیون را نشانه دیگری از توحش و زن ستیزی رژیم آخوندی توصیف کرد. وی از عموم مراجع بین المللی مدافع حقوق بشر و حقوق زنان خواست اعدام این دختر جوان دانشجو را قویاً محکوم نمایند و اقدامات سریع و لازم الاجرا علیه رژیم آخوندی برای توقف اعدام و شکنجه و کشتار در ایران اتخاذ نمایند.
- ۲۶ اکتبر ۲۰۱۴: مراسم خاکسپاری ریحانه جباری صبح یکشنبه ۴ آبان در میان تدابیر شدید امنیتی در قطعه ۹۸ ردیف ۱۳ بهشت زهرا در تهران برگزار شد. در این مراسم خانواده، دوستان و تعدادی از هموطنان بر سر آرامگاه وی گل گذاشته و فاتحه خواندند و به خانواده اش تسلیت گفتند. مقامات حکومتی، نزدیک به ۳۰۰ مأمور نیروی انتظامی و شماری نیروی امنیتی را در تمامی خیابانهای بهشت زهرا مستقر کرده بودند تا شرکت کنندگان در مراسم را تحت نظر بگیرند.
- ۲۸ اکتبر ۲۰۱۴: اد رویس نماینده جمهوریخواه مجلس آمریکا از کالیفرنیا و رئیس کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان، این بیانیه را در پاسخ به تحقیقات سازمان ملل که وخیم تر شدن شرایط حقوق بشر در ایران را برجسته می کند صادر کرد: ... هفته گذشته، ایران یک زن ۲۶ ساله، ریحانه جباری را، که تنها جرمش دفاع از خود در برابر تجاوز بود، حلق آویز کرد. پاسخ رژیم به حملات اسیدی علیه زنان ایران منزجرکننده است، ولی عجیب نیست... من بیم آن دارم که شبه نظامیان بسیجی ایران، این قانون جدید را به مثابه جواز آزادی عمل بیشتری برای حمله علیه زنان ایرانی به خاطر نحوه لباس پوشیدن آنها بنگرند. امید آن می رود که جامعه ایران در مقابل چنین اعمال خفت باری بایستد.

● ۲۹ اکتبر ۲۰۱۴: روپرت کولویل سخنگوی کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد اعدام ریحانه جباری را محکوم کرد. وی گفت، از اعدام ریحانه جباری تکان خورده است. روپرت کولویل روز سه‌شنبه ۶ آبان در یک نشست خبری در ژنو از افزایش اعدامها در ایران ابراز نگرانی کرده بود.

اعدام ریحانه جباری بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های خبری جهان داشت و به مثابه نقض آشکار حقوق بشر از سوی رژیم ایران، مورد توجه قرار گرفت:

● عفو بین الملل - ۲۵ اکتبر: بیانیه: عفو بین الملل اعدام ریحانه جباری را یک "لکه خونین بر کارنامه حقوق بشر رژیم ایران" و "یک توهین به عدالت" دانسته و آن را محکوم می‌کند. معاون عفو بین الملل گفت: خبر مرگ ریحانه "مایوس‌کننده و به شدت دردناک" است، یک بار دیگر ایران به‌رغم نگرانیهای جدی بر سر غیرمنصفانه بودن این محاکمه بر اجرای حکم مرگ تأکید کرده است.

● سایت وزارت خارجه آمریکا - ۲۵ اکتبر: جن ساکی، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا: ما اعدام امروز صبح ریحانه جباری در ایران را محکوم می‌کنیم. او یک زن ایرانی بود که به‌خاطر قتل مردی محکوم شده بود که به منظور دفاع از خود در برابر تعرض او، وی را کشته بود.

● وزارت خارجه انگلستان - ۲۵ اکتبر: انگلستان خواستار تجدیدنظر ایران در مجازات اعدام شد. توبیاس الود Tobias Ellwood مشاور وزیر امور خارجه انگلستان در امور خاورمیانه گفت: من در مورد استفاده از حکم اعدام در مورد ریحانه جباری، بسیار نگران و اندوهگین شدم.

● سی.ان.ان - ۲۵ اکتبر: با وجود فشارهای بین‌المللی روی تهران برای نجات جان ریحانه جباری، این زن ۲۶ ساله در بامداد یکشنبه اعدام شد.

● خبرگزاری رویتر - ۲۵ اکتبر: ریحانه جباری سپیده دم روز سه‌شنبه به پای چوبه‌دار رفت.

● خبرگزاری فرانسه - ۲۵ اکتبر: ایران، در مقابله با کارزار بین‌المللی، یک زن را اعدام می‌کند. حسیبه حاج صحرویی معاون مدیر خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین الملل گفت، خبر مرگ ریحانه "مایوس‌کننده و به طرز مفرطی دردناک" است، این پرونده بسیار فراتر از غیرمعمول بودن است.

● ایندیندنت - ۲۵ اکتبر: شعله پاکروان مادر خانم جباری، اعدام او را تایید کرد. وی گفت که دختر ۲۶ ساله‌اش امروز در یک زندان در تهران بدار آویخته شده است.

● گاردین - ۲۵ اکتبر: ایران، ریحانه جباری را علیرغم درخواست جهانی برای محاکمه مجددش اعدام نمود. فعالان می‌گویند این طراح، مردی را در دفاع از خود هنگامی که در تلاش برای تعرض به وی بود، به قتل رساند و اعترافش تحت اجبار بوده است.

● خبرگزاری آسوشیتدپرس - ۲۷ اکتبر: احمد شهید روز دوشنبه یک روز قبل از ارائه گزارش خود به کمیته حقوق بشر مجمع عمومی سازمان ملل در مورد ایران [در یک کنفرانس مطبوعاتی] صحبت کرد. احمد شهید گفت او هرگز اجازه ورود به ایران دریافت نکرده و از زمانی که [برای این منصب] تعیین شده هر ساله با ممنوعیت [ورود به ایران] مواجه بوده است. شهید مجدداً

اعدام ریحانه جباری در روز شنبه را محکوم کرد. او زنی بود که به خاطر کشتن مردی که می گفت قصد تجاوز به او را داشته محکوم [به اعدام] شده بود.

• نیویورک تایمز - ۲۸ اکتبر: یک گزارشگر سازمان ملل، روز دوشنبه توجهات را به نقض حقوق بشر در ایران جلب نمود و گفت اعدامها در ایران افزایش یافته و شرایط سرکوبگرانه برای زنان بدتر شده است. احمد شهید گفت او از اعدام ریحانه جباری شوکه شده است، ریحانه جباری به خاطر کشتن مردی که به گفته او قصد تجاوز به او را داشته به اعدام محکوم شده بود، اعدام وی باعث برانگیختن اعتراضات بین المللی گردیده است.

از انتشارات کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت ایران - آبان ۱۳۹۳
حق طبع و انتشار محفوظ و متعلق به کمیسیون زنان شورای ملی مقاومت ایران می باشد.
چاپ و انتشار این گزارش و یا بخش هایی از آن با اجازه قبلی و یا ذکر منبع مجاز است.